

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2024/442

ze dne 24. ledna 2024

týkající se žádosti o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Zákaz konverzních praktik v Evropské unii“ podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/788

(oznámeno pod číslem C(2024) 344)

(Pouze anglické znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/788 ze dne 17. dubna 2019 o evropské občanské iniciativě ⁽¹⁾, a zejména na čl. 6 odst. 2 a 3 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Komisi byla dne 27. listopadu 2023 předložena žádost o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Zákaz konverzních praktik v Evropské unii“.
- (2) Podle vyjádření organizátorů je cílem iniciativy vyzvat Komisi, aby „navrhla závazný právní zákaz konverzních praktik zaměřených na občany LGBTQ+ v Evropské unii“. Iniciativa definuje tyto praktiky jako „zásahy zaměřené na změnu či potlačení sexuální orientace, genderové identity a/nebo genderové vyjádření osob LGBTQ+“. Organizátoři se domnívají, že by Komise měla: „navrhnout směrnici, která by doplnila konverzní praktiky na seznam unijních trestných činů, a/nebo změnit stávající směrnici o rovnosti (z roku 2008) tak, aby zahrnovala zákaz těchto praktik“; „prosazovat nezávazné usnesení vyzývající k rozsáhlému zakazu konverzních praktik“ v Unii a změnit směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ⁽²⁾, s cílem zavést tyto minimální pravidla pro „oběti konverzních praktik“. Organizátoři rovněž uvádějí, že všechny členské státy by měly „zavést zákaz konverzních praktik či by měly přezkoumat svou stávající praxi“.
- (3) Další podrobnosti o předmětu, cílech a souvislostech iniciativy jsou uvedeny v příloze iniciativy. V příloze se vysvětluje, že konverzní praktiky „představují nejružnější mentální a fyzické manipulace, psychohypnotické indoktrinace (obvykle veřejnosti prezentované jako „terapie“), lékařské a homeopatické zásahy, exorcismus a další praktiky, které mají za cíl změnit sexuální orientaci, genderovou identitu a genderové vyjádření“. V příloze jsou uvedeny údaje z řady zpráv, na jejichž základě organizátoři „přibližně vypočetili, že tlak na to, aby se podrobili konverzním praktikám, byl vyvíjen na 5 % LGBTQ+ občanů EU.“ Organizátoři rovněž uvádějí doporučení zakázat konverzní praktiky, jež obsahuje zpráva z roku 2023 s názvem „Conversion Practices on LGBT+ People“ (Konverzní praktiky na osobách LGBT+) ⁽³⁾, kterou si vyžádal Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu.
- (4) Pokud jde o cíle iniciativy, Komise by mohla přijmout návrh doporučení Rady požadující zákaz konverzních praktik na základě čl. 83 odst. 1 a článku 292 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) nebo článků 19 a 292 SFEU.
- (5) Komise by také mohla navrhnout opatření týkající se konverzních praktik na základě článku 19 SFEU za předpokladu, že požadavky tohoto ustanovení budou řádně odůvodněny, zejména v tom smyslu, že konverzní praktiky lze označit za diskriminaci na základě pohlaví nebo sexuální orientace ve smyslu uvedeného ustanovení.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj>).

⁽³⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4dddccff4-2450-11ee-94cb-01aa75ed71a1>

- (6) Nelze rovněž vyloučit, že by Komise mohla navrhnout, aby byly některé praktiky nucené konverze doplněny na seznam unijních trestných činů na základě čl. 83 odst. 1 SFEU za předpokladu, že požadavky tohoto ustanovení budou řádně odůvodněny, zejména v tom smyslu, že by tyto konverzní praktiky mohly být považovány za „mimořádně závažnou trestnou činnost s přeshraničním rozměrem z důvodu povahy nebo dopadu těchto trestných činů nebo kvůli zvláštní potřebě potírat ji na společném základě“.
- (7) Pokud jde o zavedení minimálních pravidel pro práva, podporu a ochranu obětí konverzních praktik, Komise by mohla navrhnout změny směrnice 2012/29/EU o právech obětí na základě čl. 82 odst. 2 SFEU.
- (8) Z těchto důvodů se Komise domnívá, že žádná část iniciativy nespadá zjevně mimo rámec pravomocí Komise, které ji opravňují předložit návrh právního aktu Unie pro účely provádění Smluv.
- (9) Tímto závěrem není dotčeno posouzení, zda by v tomto případě byly splněny konkrétní hmotněprávní podmínky, které jsou nutné k tomu, aby Komise mohla jednat, včetně dodržování zásad proporcionality a subsidiarity a slučitelnosti se základními právy.
- (10) Skupina organizátorů vhodným způsobem prokázala, že splňuje požadavky stanovené v čl. 5 odst. 1 a 2 nařízení (EU) 2019/788, a určila kontaktní osoby v souladu s čl. 5 odst. 3 prvním pododstavcem uvedeného nařízení. V souladu s čl. 5 odst. 7 nařízení (EU) 2019/788 byl specificky pro účely správy iniciativy vytvořen právní subjekt.
- (11) Iniciativa není zjevně zneužívající, bezdůvodná nebo šikanózní ani není zjevně v rozporu s hodnotami Unie uvedenými v článku 2 Smlouvy o Evropské unii či právy obsaženými v Listině základních práv Evropské unie.
- (12) Iniciativa s názvem „Zákaz konverzních praktik v Evropské unii“ by proto měla být zaregistrována.
- (13) Závěr, jenž stanoví, že jsou splněny podmínky pro registraci podle čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) 2019/788, však neznamená, že Komise jakýmkoli způsobem potvrzuje věcnou správnost obsahu iniciativy, za kterou nese výlučnou odpovědnost skupina organizátorů iniciativy. Obsah iniciativy vyjadřuje pouze názory skupiny organizátorů a v žádném případě nelze mít za to, že vyjadřuje názory Komise,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Evropská občanská iniciativa s názvem „Zákaz konverzních praktik v Evropské unii“ by proto měla být zaregistrována.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno skupině organizátorů občanské iniciativy s názvem „Zákaz konverzních praktik v Evropské unii“, kterou jako kontaktní osoby zastupují pánové Mattéo GARGUILO a Robin NOËL.

V Bruselu dne 24. ledna 2024.

Za Komisi
Věra JOUROVÁ
místopředsedkyně